

Qeersaat Illuat
S. M. Saxthorpsvej 25
Postboks 113 - 3951 Qasigianguit

1. februar 2023

All. nr./brevnr.:

2022-900-0003-22

Sull./sagsbeh.: MS/LK/jh

Utoqqaat illuanni Qeersaat Illuanni misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Utoqqaat illuanni Qeersaat Illuanni Qasigianguaniittumi misissuineq siumut ilimasaarutigineqareersimasoq Ombudsmandeqarfimmit misissuiartortunit 3. aamma 4. august 2022-mi ingerlanneqarpoq. Misissuineq innuttaasup ernummateqarluni allagai tunngavigalugit ingerlanneqarpoq.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia pillugu paasissutissat nalunaarusiamut ilanngussamiittut innersuussutigaaq.

Misissuiartortut tassaapput fuldmægtig Lene Knüppel, fuldmægtig Monica Schnügger aamma nutserisut/oqalutsit pisortaat Jørgen Hansen.

Misissuinermi eqqartorneqartut ilaannaat nalunaarusiami matumani ilanngunneqarput.

Qeersaat Illuat aamma Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivik (matuma kingornatigut kommunimik taaneqartartussaq) nalunaarusiamut matumunnga missingiut pillugu oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput. Utoqqaat Illuata oqaaseqaatai kommunimit 5. januar 2023-mi tiguakka. Oqaaseqaatit taakku nalunaarusiami pisariaqarneratut annertutigusumik ilanngunneqarput.

Oqaatigaara misissuinerup ingerlanneqarnerata kingornatigut pissaanermik atuinarsaq pillugu inatsit nutaaq atuutilersimasoq.

2. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Utoqqaat illuat misissuiartussamaarnermik oqarasuaatikkut 27. maj 2022-mi aamma 30. maj 2022-mi ilisimatinneqarpoq, misissuinerlu pillugu paasissutissat amerlanerusut allakkatigut 31. maj 2022-meersutigut tigullugit. Utoqqaat illuat tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara sulisut, najugaqartut ilaqutaasullu taamaasa misissuissamaarnermik misissuiartortunillu oqaloqateqarnissamut periarfissaqarnerannik ilisimateqqullugit.

Kommunimi ingerlatsivik misissuiartussamaarnermik e-mailikkut 31. maj 2022-meersukkut ilisimatinneqarpoq. Ingerlatsiviup misissuinerup ilaani erseqqinnerusumik isumaqatigiissutigineqartumi alapernaasertitaasutut peqataasinnaanera tamatumunnga peqatigitillugu neqeroorutigaara, tamannalu ingerlatsiviup kisaatigippagu ilisimateqqullunga ingerlatsivik qinnuigalugu. Ingerlatsivimmit tamatumunnga atatillugu tusagaqanngilanga.

Utoqqaat illuat najugaqartullu pillugit allakkatigut paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu utoqqaat illuannit tiguakka.

Utoqqaat illuanni pisortaqatigiit tassaasut pisortaq, puigortunngortunut immikkoortortaqarfimmi pisortaagallartoq, angerlarsimaffinni ikiorteqartitsinermi pisortaq allaffimmiorlu misissuiartortunit misissuinermi oqaloqatigineqarput. Taakkua saniatigut sulisut pingasut, najugaqartut pingasut ilaqutaasullu marluk ataa-siakkaarlugit misissuiartortunit oqaloqatigineqarput.

Utoqqaat illuata initai misissuiartortunit aammattaaq alakkarterneqarput.

3. Utoqqaat illuat pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Utoqqaat illuat Qasigiannguaniittoq Kommuni Qeqertallip utoqqarnik paaqqinnif-fiutigaa.

Illutaa 2009-mi sananeqarsimavoq, peqqissaavimmullu atasutut sananeqarsimalluni.

Sulisut 33-35-upput, paaqqutarinnittutut kiffartuussinermilu sulisutut sulisut, pedelilu ataaseq.

Utoqqaat illuanni 20-t najugaqarsinnaapput, misissuinerullu nalaani najugaqartut 18-iullutik.

Utoqqaat illuat marlunnik immikkoortortaqarfearpoq, immikkoortaqarfiillu tamarmik immikkut najugaqartunut qulinut inissaqarlutik. Immikkoortortaqarfimmi qiterlermi najugaqartut amerlanersaat puigortunngortuupput. Immikkoortorta-qarfimmi qullermi najugaqartut aallaavittut puigortunngortuunngillat.

Immikkoortortaqarfimmi tamani inissat ilaat ataaseq oqilisaassinermi inissatut atornerqarpoq. Misissuinerup nalaani immikkoortortaqarfimmi qiterlermi oqilisaas-sinermi inissaq atornerqarani immikkoortortaqarfimmi qullermi inissat marluk oqi-lisaassinermi inissatut atornerqarput, pisariillisaaneq pissutigalugu.

4. Ombudsmandip pingaarnerusutigut naliliinera

Qeersaat Illuanni sulisut najugaqartunik isumassuilluartuusut pingaarnertut paasivara.

Init ataatsimoortarfiit angerlarsimaffippalaartut iikkani assinik nivinngartuiffiusi-masut nerisarfimmilu nerriviit nanerusersugaasut Qeersaat Illuata neqerooru-tigigai aammattaaq takusinnaavara. Init tamatuma saniatigut qaamasuullutillu ipiitsuupput.

Aammattaaq paasisara unaavoq najugaqartut nutaatut ataatsimiitinneqartaler-simasut, najugaqartullu sammisassaqaartitsineq eqqarsaatigalugu kissaatigisaat isiginiarneqartartut, matumani ulluni ataasiakkaani sunik nerisassiortoqartarnis-saanik pilersarusiornermi peqataatitsineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Kiisalu paasisara unaavoq utoqqaat illuanni massakkut sulisoqarniarneq eqqar-saatigalugu ajornartorsiutaasut pisortaqaatigiinnit qitiutillugit isiginiarneqartut.

Pissutsilli arlalissuit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga. Taakku tulliuttuni imm. 5-imit 15-imut allaaserineqarput.

5. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginneq

5.1. Qeersaat Illuat e-mailinni 31. maj 2022-meersumi ilaatigut qinnuigaara najugaqartunut pissaanermik atuisarneq pillugu tunaartarisassat assilinerat nas-siuteqqullugu. Qeersaat Illuata e-mailimi 5. juli 2022-meersumi akivaanga utoq-qaat illuat pissaanermik atuisarneq pillugu tunaartarisassaqaanngitsoq.

Pisortaqatigiit misissuinermi nassuiaatitut oqaatigaat pissaanermik atuineq pi-naaveersaarniarlugu najugaqartut allamut saasarniarneqartartut.

Sulisunit pingasunit misissuiartortunit oqaloqatigineqartunit marluk misissuine-rup nalaani oqaatigaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat ilisimasaqarfigigitik. Sulisup aappaata malittarisassat Qeersaat Illuanni mappi-miittut atuarsimallugit oqaatigaa.

Pisortaqatigiit oqaatigaat pisortaq nutaaq suliffimmini 1. maj 2022-mi aallartim-malli pissaanermik ataasiakkaatigut atuisoqartarsimasoq.

Pisortaqatigit oqaatigaat nalunaarutiginnittarnerit eqqarsaatigalugit suliniutinik nutaanik aallartitsisoqarnissaa pilersaarutaasoq kiisalu sulisut pissaanermik atui-sarneq pillugu inatsimmik ilinniartinneqarnissaat siunertaralugu Isumaginninner-mik Aqutsisoqarfik attaveqarfigineqarniarloq, sulisummi taassuminnga massak-kut ilinniartinneqarneq ajormata.

Pisortaqatigiit pisoq pissaanermik atuiffiusoq COVID-19-imik nappaalanersuup nalaani pisimasoq eqqaavaat, tassanilu najugaqartoq puigortunngortoq inigisa-minit anitsaaliorneqarsimalluni (tulliuttuni imm. 7 takuuk). Pissaanermik atuineq taanna nalunaarutigineqarsimangilaq, tak. pisortaqatigiit allakkatigut akissutaat 5. juli 2022-meersoq, tak. nalunaarusiami matumani immikkoortoq 6.1.

Sulisup misissuinermi oqaatigaa 2021-p aallartisimalernerani pissaanermik mar-loriarluni atueqataasarsimalluni. Tamanna najugaqartup puigortunngortup qaati-gooqarani silamut aniniarnerani pisarsimavoq. Najugaqartoq aalajangerlugu ti-gummineqartarsimavoq, inigisaminullu oqqunneqartarsimalluni. Pissaanermik a-tuinerit taakku nalunaarutigineqarsimangillat.

Sulisup allap misissuinermi oqaatigaa najugaqartut marluk 2022-mi junimi paa-nerannut atatillugu pissaanermik atueqataasimalluni. Pissaanermik atuineq taanna kingusinnerusukkut nalunaarutigineqarsimasoq sulisumut paasissutissiissutigineqarsimavoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat najugaqartoq puigortunngortoq misissuineq ullunik marlussunnik sioqqullugu nilliallunilu najugaqartut allat inaannut iserniarsarisarimasoq. Najugaqartoq taanna sulisunit iniminukaaneqarsimavoq, najugartullu taassuma inaanut matu matuneqarsimalluni.

5.2. Utoqqaat illuani pisunik najugaqartoq pisariaqartumik paaqqutariniarlugu isumassorniartugulu pinngitsaaliinermik atuinissap pisariaqarfiinik pisoqarsinnaasarnera paasisinnaavara, soorlu najugaqartoq anartarfiliarsinnaanngitsoq nangini taarseqqunagu pinaaserpat. Utoqqaalli illuanni sulisut najugaqartunut pissaanermik atuinernik inatsisinik unioqqutitsisuungitsuinnarnik atuisarnissaat pissaanermillu taamatut atuinerup najugartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat pisariaqarneratut isiginiarlugu pisarnissaa soorunalimi aalajangiisuusumik pingaaruteqarpoq.

Sulisut utoqqaat illuanni najugaqartunut timikkut pinngitsaaliinernik il.il. atuinissamut periarfissaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisikkut (isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 21. november 2013-imeersukkut kingusinnerusukkut allanngortinneqartarsimasukkut) sukumiisumik aalajangersaavigineqarput.¹

Inatsimmi tassani pingaarnertut tunngaviit ilaat arlallit tulliuttuni allaaseraakka. Inatsisip sukumiinerusumik allaaserineqarnera eqqarsaatigalugu "Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitsersuut – immikkoortoq III inersimasunut tunngasoq" taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmit 2013-imi novemberimi saqqummersinneqartoq, Naalakkersuisut nittartartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaasoq innersuussutigaara.

¹ Tamatuma saniatigut ilimagisariaqarpoq pisuni immikkut ittuni pissaanermik atuisoqarsinnaasasoq, imminut illersortariaqalernermi allatullu ajornartumik iliuuseqartariaqalernermi tunngaviit tunngavigalugit. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 3 aamma innersuussutigaara.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni najugaqartut ilaannaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarmata. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3-kkut aalajangersarneqarpoq immikkoortut I aamma III taamaallaat inersimasunut 18-init qummut ukiulinnut tunngasuusut. Taakkunani inunnut aalajangersimasunut eqqarsartaatsikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaaskillisimasunut timikkut pinngitsaaliinermik atuinisaaq taamaallaat periarfissaavoq. Tassani pisut qanoq issusiat apeqqutaatillugu puigortunngortut pineqartunut ilaatigut ilaatinneqarsinnaapput.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu inatsit aalajangersakkanik arlalinnik inuit pissaanermik atuiffigineqarsinnaasut ataqqinassusiiaanngitsumik inatsiseqartitsinikkullu innarlitsaaliinermi illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaannik qulakkeereqataasunik imaqarpoq. Pissaanermik atuinerup annertussusia anguniarneqartumut aammattaaq naapertuuttuusaaq, tak. § 30, imm. 2. Pissaanermik atuineq sapinngisamik qajassuussisumik sapinngisamillu sivikitsumik aamma pineqartumut najuuttunullu allanut sapinngisamik mianerinninnerpaamik aammattaaq pissaq, taamaalilluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaasoqaqqunagu akornusiisoqaqqunagulu, tak. § 30, imm. 3. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

§ 30. Pissaanermik atuinerit allatigulluunniit nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akuliunnerit qanorluunniit ittut atorneqalersinnagit, iliuuseqarfiginninnernut pisariaqartinneqartunut inuk pineqartoq nammineq piumassutsimik peqataatinniarlugu kommune sumiiffigisaq periarfissanik tamanik atuissaaq.

Imm. 2. Pissaanermik atuineq anguniakkamut naleqqiullugu imminnut naapertuuttumik atsikkutigiissapput. Iliuuseqarfiginninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq sapinngisamik mianersortumik sapinngisamillu sivikinnerpaamik pissaq, aamma pineqartumut allanullu najuuttunut sapinngisamik mianerinnilluni pissalluni, taamaasilluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaasoqassanngimmat akornutissarsisoqaraniluunniit. Nikanarsaataasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikassaasumik pinninneq inerteqqutaavoq.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq aalajangiilluni tigumminninnikkut pissaanermik atuineq inerteqqutaan-

ngitsoq, inuup timikkut ajoqusernissamut imminut allanilluunnut ulorianartorsior-titsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnalersippassuk. Taamatut pissaanermik atuineq pisuni a-taasiakkaani pissutsinut naleqqussarneqassaaq, pisariaqarluinnartunillu qaangii-suussanani, tak. § 32, imm. 2. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaaserta-qarpoq:

§ 32. Inummik aalajangerlugu tigumminilluni, imaluunniit inimut allamukaassilluni timikkut pissaanermik atuineq inerteqqutaanngilaq, imaappat:

- 1) inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartor-sior-titsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu pissaanermik atuineq pisuni ataasiakkaani pissutsinut tulluarsagaassaaq, pisariaqarluinnartumillu qaangiissanani.

Imm. 3. Pissaanermik atuineq pinasuartumik pisariaqarsinnaasoq, Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermut Inatsimmi illersuisariaqalerneq ajornartuulerneramilu pisinnaa-titaaneq pillugit aalajangersakkanut ilaassaaq, tak. pinerluttulerinermut inatsimmi ka-pitali 2.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pinngitsaaliinermik atueriaatsit inatsimmi erseqqissumik taaneqarsimasut kisimik atorneqarnissaannut taamaallaat aap-paattut periarfissiivoq. Akuliunnerit taakku qanoq iliorluni qaqugukkullu atorne-qartarnissaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarpoq. Soorlu nangiliiniarnermi inummik aalajangiilluni tigummininnermi iluaqusersuu-tinik atuisoqarnissaa inerteqqutaavoq, aatsaallu aalajangiilluni tigumminnitto-qarsinnaalluni tamanna inuup pineqartup isumassorneqarnissaa eqqarsaatiga-lugu pisariaqarluinnarpat. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-kkut aalajangersarneqarpoq, tassanilu eqqiluisaarnermik taaneqartunut ata-tillugu pissaanermik atuineq sukumiinerusumik aalajangersaavigineqarpoq. Aala-jangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

§ 33. Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi qaqutigut aalajangiisinnaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisor-tamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik ti-gumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pine-qartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isigi-

neqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pingitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq eqqiluisaarnermik pisuni tulliuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

- 1) Kigutinik saliineq.
- 2) Unngiarneq.
- 3) Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- 4) Nujaaartinneq kukiartinnerlu.
- 5) Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- 6) Amerissaaneq.
- 7) Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigummininnermut ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, aamma aalajangersimasumik tigumminneriaaseq taamatullu iliornikkut anguniagaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffissami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. Kommunalbestyrelsi piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli 6-init sivisunerunngitsumik, pineqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlugit periutsit allat peqatigisaanik ineriartortinneqassammata, tak. imm. 2, oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tarrnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisisimanagera sulii ajorseriaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigumminilluni timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissut piffissamut qaammatit pingasut tikillugit atuuttussaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pingajuattut sulianik suliarinninnermi piumasaaqatinik arlalinnik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi (pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi, 13. juni 1994-imeersumi) piumasaaqatinut tapertaasunik imaqarpoq.

Soorlu eqqiluisaarnermut atatillugu aalajangiilluni tigummininneq najugaqartup uninngavigisatut kommuniani kommunalbestyrelsip aalajangiinera tunngavigalugu pisussaavoq, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-mi qulaani issuarneqartumi imm. 1. Pineqartup ilaqutaasa nakkutilliisuliisoqarsimappallu

nakkutilliisup iliuuserineqassamaartut pillugit oqaaseqaataat kommunalbestyrel-sip aalajangiineranut tunngavittut ilaassapput, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 41, nr. 4 imaattunik oqaasertaqartoq:

“§ 41. §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuuttut pigineqassapput:

[...]

4) pineqaatit eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquuttat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.”

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera tamatuma kingornatigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiinnermi pineqartoq nammineq naammagittaalliuuteqarsinnaanngippat, uiusup nuliaasulluunnit, ilaquttap, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliuutiginnaavaat.”

5.3. Misissuiartortut misissuinnermi oqaloqatigiinnerit aallaavigalugit pingaarnertut paasisaat unaavoq najugaqartunut pissaanermik sapinngisaq naapertorlugu atuinaveersaarluinnarnissaq Qeersaat Illuanni pisortaqtigiit eqqumaffigigaat.

Paasisara unaavoq pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassaqaqarnera pisortaqtigiit sulisullu arlallit nalunngikkaat, pisortaqtigiilli sulisulluunniit pissaanermik inatsit unioqqutinnagu atuinissamut periarfissat tamakkiisumik ilisimannngikkaat.

Paasissutissat misissuiartortunit tiguneqartut tunngavigalugit paasisara unaavoq sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik paasinninnermik atuinermillu ilinniartinneqarnissamik pisariaqartitsinerat pisortaqtigiit qitiutillugu eqqumaffigigaat. Pisortaqtigiit misissuiartortunut oqaatigaat Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik attaveqarfiginiaritsik, sulisut pissaanermik atuisar-

neq pillugu inatsimmi malittarisassanik ilinniartinneqarneranni ikiortissarsiorfigalugu.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni pissaanermik atuinermik pingaarnerusutigut – kommunimit, Naalakkersuisunit Ombudsmandeqarfimillu – nakkutilliisoqarsinnaassappat eqqortumik nalunaarutiginnittoqartarnissaa apeqqutaasoq. Taamaallilluni pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninneq tassaavoq Qeersaat Illuanni najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik qulakkeereqataasoq.

Paasissutissat misissuiartortunit tiguneqartut tunngavigalugit eqikkaallunga inerniliisariaqarpunga pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat utoqqaat illuata piffissami sivisunerusumi eqqumaffigisimanngikkai, malittarisassallu taakku utoqqaat illuanni najugaqartut eqqarsaatigalugit unioqqutinneqartarsimasut.

Inassutigaara sulisut tamarmik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassanik pisariaqarneratut annertutigisumik ilisimasaqalernissaat qulakkeerniarlugu Qeersaat Illuat suliniuteqassasoq.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat pissutsinit qulaani taaneqartunit aalajangiisuusumik sanniillisinneqarsimasoq. Tamanna akuerineqarsinnaanngitsutut isorisariaqarlunnartutullu isigaara.

Uanga paasinninnera unaavoq taamaattoqarnerani annertunerusutigut kukkusuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasorlu. Taamaattumik Kommuni Qeqertalimmi kommunalbetyrelsi kommunip utoqqarnik paaqqinniffiitut qullersaasutut akisussaasoq aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka. Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu suliassaqarfimmi oqartussaasoq aammattaaq nalunaarfigaara.

6. Pissaanermik atuinermik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu

6.1. Qeersaat Illuat e-mailinni 31. maj 2022-meersumi ilaatigut qinnuigaara Qeersaat Illuata 2021-mi 2022-milu pissaanermik atuneq pillugu nalunaarutiginninnerisa assilineri nassiateqqullugit. Qeersaat Illuata e-mailimi 5. juli 2022-meersumi akivaanga utoqqaat illuat piffissami tassani pissaanermik atuisoqarsi-maneranik nalunaarsuisimangitsoq.

Pisoq imm. 5.1-imi allaaserisara innersuussutigaa, najugaqartorlu pisumi tassani nilliasimavoq najugaqartullu allat inaannut iserniarsarisarsimalluni, sulisunit pissaaneq atorlugu iniminukaanneqarsimalluni, pisorlu nalunaarsorneqarsimalluni nalunaarutigineqarsimallunilu.

Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat pissaanermik atuinermik siusinnerusukut nalunaarutiginnittoqarsimangitsoq, nalunaarutiginnittussaataanerli Ombudsmandeqarfiup Sisimiuni misissuineri pillugu nutaarsiassatut allaaserisamat atatillugu eqqumaffigilersimagitsik.

6.2. Pissaanermik atuneq sunaluunniit kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartussaavoq. Nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassat § 53-ikkut imaattunik oqaasertaqartukut aalajangersarneqarput:

§ 53. § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinneq pissaanermillu atunerit assigiinngitsut tamarmik, ilanngullugit §§ 30-35 naapertorlugit pineqaatinut atatillugu pissaanermik atunerit, najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassapput, kommunimilu sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik.

Imm. 2. Immikkoortoq III naapertorlugu nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu pissaq nalunaaruteqarnermi immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit.”

Pisunik pissaanermik inatsit unioqqutillugu atuiffiusimasunik pisunillu akuliunnerup imminut illersortariaqalernermit allatulluunniit ajornartumik iliuuseqartariaqalernermit atatillugu pisimasunik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalajangersaavigineqarpoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 54.** Malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu, pissaanermik atuinerup ingerlaqqiinnarnissaanik aalajangiisoqarsimatinnagu, imaluunniit illersuisariaqalernermet ajornartuulernermiluunniit pisinnaatitaanermut atatillugu akuliunneq pisimappat, ingerlaannaq nalunaarsuisoqassaaq, pineqaatillu aallartinneraniit kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsuisoqassalluni.

Imm. 2. Pineqaatit imm. 1 naapertorlugu nalunaarsorneqartut ingerlaannaq, kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassapput.”

Pissaanermik atuinerup akuerisaasunik nalunaarsuineq, matumani pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni akuerisaasuni pissaanermik atuinerit ilanngullugit eqqarsaatigalugit, ingerlaannartumik kingusinnerpaamillu pissaanermik atuinerup aqaguani, pisassaaq. Pissaanermik atuinerit nalunaarsorneqarsimasut kommunimut uninngavigisamut Naalakkersuisunullu qaammatikkaartumik nalunaarutigineqartartussaapput. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 55, imm. 1-ikkut 2-kkullu aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 55.** § 31, imm.1, § 31, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat, § 31, imm. 4 kiisalu §§ 32-35 naapertorlugit pineqaatit ingerlaannaq nalunaarsorneqassapput, akuliunnerullu pinerata kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsorneqassallutik.

Imm. 2. Pineqaatit imm. 1 naapertorlugu nalunaarsorneqartut kommunimut sumiiffigisamut Naalakkersuisunullu qaammatikkaartumik nalunaarutigineqartassapput.”

Kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninneq akuliunnerup pissusia apeqqutaatillugu kingusinnerpaamik ullut pingasut qaangiutsinnagit, tak. § 54, imm. 2, imaluunniit qaammatikkaartumik, tak. § 55, imm. 2, pisartussaavoq.

Iliuserisamik akuerisaasumik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu pillugit makku pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pillugu ilitersuummi imm. 88-imit erserpoq:²

“Iliuserineqartunik inatsimmik unioqqutitsinani aallartinneqartunik nalunaarsuisusaatitaaneq iliuserineqartup akuerisaasup aallartinneqarneranut namminerlut a-taneqarpoq. Taamaattumik iliuserineqartup akuerineqartup ullormit ullormut pisartup pineri tamaasa nalunaarsuisoqartassanngilaq. Pissaanermik atuinissamut akuersissut pisartumut taannaasumut piffissami sivilisunerusumi atorneqartarpat nalunaarutiginninnermi oqaatigineqarsinnaavoq akuersissut soorlu ullut tamaasa kigutunik saliinnermut (imaassinnaavoq ullormut marloriarluni pingasoriarluniluunniit) ullormit x-imit ullormut y-mut atorneqartarsimasoq. Akuersinerup eqqiluisaarnermi pisunut allanut akuersissummi pineqartunut ilaatinneqartunut atorneqarnissaa pisariaqarsimappat tamanna taamatuttaaq nalunaarutigineqassaaq, matumani tamatuma qanga pisimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

6.3. Pingaarnerusutigut paasisara unaavoq Qeersaat Illuanni pisortaqatigiit sulisullu najugaqartunut pissaanermik sapinngisamik atuinaveersaarnissaq eqqumaffigaaq.

Malugaara pissaanermik atuinernik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu pillugit malittarisassat kiisalu Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup pissaanermik atuinernik nalunaarutiginninnermi immersugassaatai atuuttut pisortaqatigiit massakkut eqqumaffigilersimagaat.

Malugaarattaaq pisortaqatigiit Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik attaveqarfiginaraat, sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilinniartinneqarnissaat siunertaralugu.

Utoqqaat illuanni pisortaqatigiit sulisunnut paasisutissiissutigisaat tunngavigalugit paasisara unaavoq Qeersaat Illuanni pissaanermik atuisoqartarsimasoq, pisortaqatigiimmi oqaatigimmassuk pisortap nutaap 2022-mi majimi sulilernerata

² “Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitersuut -immikkoortoq III inersimasunut tunngasoq”, taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusumit 2013-imi saqqummersinneqartoq. Link: [Sociallovgivningen \(naalakkersuisut.gl\)](http://sociallovgivningen.naalakkersuisut.gl) [kalaallisuaa pissarsiarineqarsinnaanngisaannarsimavoq, nuts.]

kingornatigut pissaanermik atuinernik nalunaarsuisoqartarsimasoq nalunaarutiginnittoqartarsimasorlu.

Paasissutissallu misissuiartortunit pissarsiarineqartut tunngavigalugit eqikkaallunga inerniliisariaqarpunga Qeersaat Illuata pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat piffissami sivilunerusumi eqqumaffigisimanngikkai, malittarisassallu taakku utoqqaat illuanni najugaqartut eqqarsaatigalugit unioqqutin-neqartarsimasut.

Oqaatigaarattaaq pissaanermik atuinernik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu pillugit utoqqaat illuata uannut akissutaa 5. juli 2022-meersoq aamma paasissutissat misissuiartortut sulisumit pissarsiarisaat imminnut naapertuutinngitsut.

Pisortaqatigiit akissummi oqaatigaat 2021-mi 2022-milu pissaanermik atuinernik nalunaarsuisoqarsimanngitsoq. Sulisup misissuinermi oqaatigaa paasitinnerqarsimalluni 2022-mi junimi pisoqarnerata kingornatigut nalunaarsuisoqarsimasoq nalunaarutiginnittoqarsimasorlu. Pisumi tassani najugaqartut marluk paasimapput, sulisorlu pineqartoq nammineq pissaanermik atueqataasimalluni. Pisoq taanna imm. 5.1-imi eqqartorneqarpoq.

Eqikkaallunga aamma inerniliisariaqarpunga 2022-mi majip tungaanut piffissami sivilunerusumi Qeersaat Illuanni pissaanermik atuisoqarnermaneranik ataa-siarluniluunniit nalunaarutiginnittoqarsimannginnera Kommuni Qeqertallip apeqquteqarnissaanut pissutissaqalersitsisimagunanngitsoq.

Qeersaat Illuanni najugaqartunut pissaanermik atuisarsimanernik utoqqaat illuata piffissami sivilunerusumi nalunaarsuisarsimannginnera nalunaarutiginnittarsimannginneralu isorisarialittut isigaara.

Inassutigaa pisut pissaanermik atuiffiusut suliassaqarfimmi tassani inatsit tunngavigalugu siunissami nalunaarutigineqartarnissaat utoqqaat illuata qulakkiis-sagaa.

Inassutigaaarattaaq utoqqaat illuanni pisortaqatigiit sulisullu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassanik pisaria-

qarneratut ilisimasaqalernissaat pisariaqarneratullu annertutigisumik ilinniarteq-qinneqartarnissaat utoqqaat illuata Kommuni Qeqertalik suleqatigalugu pingaarnerusutigut qulakkiissagaa.

Ataatsimut isiginnillunga isumaqarpunga pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginneq, matumani nalunaarutiginnittarsimannginneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu, najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik aalajangiisuusumik sanngiillisitsisimasoq.

Taamaattumik Kommuni Qeqertalimmi kommunalbestyrelsi kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutaanut akisussaasutut qullersaasoq aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka. Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit eqqarsaatigalugu suliassaqarfimmi tassani oqartussaasuusoq aammattaaq nalunaarfigaara.

7. Inigisamit anitsaaliuineq

7.1. Utoqqaat illuanni immikkoortumi allermi toqqorsivik isaarissap killinnguani inissisimavoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat ini toqqorsivik taanna COVID-19-imik nappaalanersuup nalaani najugaqartumut puigortunngortumut inigitinneqarsimasoq, najugaqartorli taanna immikkoortumut qiterlermut massakkut inissinneqarsimasoq. Taamaalluni ini toqqorsivik inigisatut atorneraarunnaarsimavoq.

Pisortaqatigiit pisoq COVID-19-imik nappaalanersuup nalaani pisimasoq eqqartorpaat, tassanilu najugaqartut tamarmik piumaffigineqarsimallutik namminneq ineeqqaminniinnassasut, tunillaassuuttoqarnissaa pinaveersaartinniarlugu.

Najugaqartoq puigortunngortoq taamani immikkoortumi allermi najugaqartoq iniminiinnarsinnaasarsimanngilaq. Najugaqartoq ineeqqaminit arlaleriarluni anisarsimavoq, sulisullu pineqartoq tigullugu inigisaanukaateqqittarsimallugu.

Taamaaliornerli naammassimanngilaq, najugaqartummi ineeqqani kingusinnerusukkut qimaqqittarsimammagu. Taamaattumik sulisut allunaasamik pissarsisi-

mapput, toqqorsiviullu matuata tigummivia silarleq qilersorsimallugu. Taamaa-
lilluni najugaqartoq ineeqqaminut anisinnaajunnaarsimavoq.

Pisortap erseqqissarlugu oqaatigaa pisoq taanna atorfinitsinneqarnini sioqqullgu
pisimasoq.

Sulisup misissuiartortunut oqaatigaa najugaqartoq puigortunngortoq taanna toq-
qorsivimmi siusinnerusukkut ineqarsimasoq piffissami allami utoqqaat illuannit
anigaluarsimasoq, sulisullu pineqartoq aalajangerlugu tigummisimagaat utoq-
qaallu illuannut oqqussimallugu.

Sulisup taassuma misissuiartortunut aammattaaq oqaatigaa najugaqartoq "oqaa-
sipillummat" ineeqqaminut mattunneqarsimasoq. Sulisoq oqarpoq utoqqaat illuat
najugaqartunik nammineersinnaassusiagaasimanngitsunik nalunaaquttap akun-
neranit ataatsimit sivilunerusumi anitsaaliuisinnaatitaanngitsoq.

Pisoq alla pisortaqatigiit aamma oqaluttuaraat, tassanilu najugaqartoq unnuap i-
ngerlanerani inimi ataatsimoortarfimmiissimavoq. Najugaqartoq taanna nilliallu-
nilu najugaqartut allat ineeraannut iserniarsarisarsimavoq. Taamaattumik sulisut
najugaqartoq taanna ineeranukaassimavaat matualu matusimallugu.

Pisortaqatigiit oqaatigaat sulisut aallaavittut najugaqartunik allamut saasaaniar-
tartut, pissaanermik atuinissaq pinngitsoortinniarlugu.

7.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34 innuttaasup aalajangerlugu
tigummineqarnissaanut periarfissiivoq, taanna inigisaanit anitsaaliorniarlugu
imaluunniit pineqartoq inigisaanut oqunniarlugu.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34-kkut makku aalajangersarneqar-
put:

§ 34. Inuup angerlarsimaffimminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit
pineqartoq angerlarsimaffianut ingerlateqqinniarlugu § 31, imm. 4-mi piumasagaatit
assigisaat piumasagaatigalugit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalaja-
ngiisinnaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit

sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersi-masumik tigumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq.

Imm. 2. Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaanerup piffissami qanoq sivistutigisumi a-tuunnissaa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissavaa, iliuuserinninnerullu minnerusu-mik akuliuffiusup atorneqarsinnaanera ataavartumik nalilersortassallugu.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31 kalerrisaarutitut sumiiffissiutinul-lu kiisalu matunik ammaassutitut immikkut ittunut tunngasuuvoq. Kommunalbe-styrelsi matunik ammaassutit immikkut ittunik atuisoqarnissaanik aalajangi-i-sinnaassappat piunasaqaatit eqqortinneqarsimasussat § 31, imm. 4-kkut aalaja-ngersarneqarsimapput.

Makku pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 4-kkut aalajanger-sarneqarput:

"Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit su-lisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit im-mikkut ittut inummik ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbesty-relsi aalajangiisinnaavoq, imaappat

1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimat-sinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanil-luunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit ta-manna pisariaqarluinnartippassuk, aamma

3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimappata.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34 pillugu oqaaseqaatinit erserpoq inuk inigisaanit anitsaaliorniarlugu pineqartorluunniit inigisaanut oqqunniarlugu inuup aalajangerlugu tigummineqarneratigut pissaanermik atuineq taamaallaat pisinnaasoq pineqartup imminut allanilluunniit timikkut ajoqusernissamut uloria-nartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat. Taamaalilluni innuttaasup inigisami-nik qimatsinissaanik taamalu imminut allanilluunniit timikkut ajoqusernissamut ulorianartorsiortitsilernissaata aarlerinaateqarsinnaaneranik ilimaginninneq naammangilaq.

Inatsit pillugu oqaaseqaatinit aamma erserpoq innutaasup iniminut oqqunneqarnissaanut matuatalu parnaarneqarnissaanut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq.

7.3. Paasisara unaavoq najugaqartoq puigortunngortoq taanna inimi toqqorsivimmi siusinnerusukkut najugaqarsimasoq sulisunik assut ajornartorsiortitsisarsimasoq.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu § 34, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq innuttaasup iniminut oqqunneqarnissaanut matuatalu parnaarneqarnissaanut inatsisikkut tunngavissaqanngitsoq. Uanga naliliinera unaavoq pisumi pineqartumi sulisut periaasiat parnaarsaasiinivittut isigineqarsinnaasoq, tassami najugaqartoq matup tigummivianik qilersuisoqarneratigut ineeqqaminit anisinnaajunnaavittussaammat.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq utoqqaat illuat najugaqartup matuanik allunaasamik qilersunermigut najugaqartumik ineeqqamit anitsaaliuinissaminut inatsisikkut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsoq.

Pisut allat pisortaqatigiinnit sulisumillu oqaluttuarineqartut eqqarsaatigalugit paasisara unaavoq sulisut najugaqartunik taakku ineeraannut oqqussisarsimasut, pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34 tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanngikkaluartoq. Paasisara aammattaaq unaavoq pineqartup imminut allanilluunniit timikkut ajoqusernissamut ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarsinnaanersoq naliliisoqartarsimanngitsoq.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara paasisara unaasoq sulisut najugaqartunik taakku ineeraanni massakkut parnaarussineq ajortut.

Qeersaat Illuanni pisortaqatigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga najugaqartoq toqqorsivimmi inigisaminit anitsaaliorneqartoq covid-19-imik tunillanneqarsimasoq, taamanilu mattusimaneqarnissaa inatsimmik unioqqutitsinerusimanngitsoq.

Utoqqaat illuata najugaqartup matuanik allunaasamik qilersunermigut najugaqartumik ineeqqamit anitsaaliuinissaminut inatsisikkut naammattumik tunnga-

vissaqarsimanginneranik uanga naliliinera paasissutissap taassuma allanngor-
tingilaa, tassami innuttaasup tigungmillugu inimut matua parnaarsimasumut oq-
qunnissaanut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi tunngavissaqanngim-
mat.

*Utoqqaat illuata paasissutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka. Inassutigaara u-
toqqaat illuata periaatsip taassuma atornissaanut periarfissat killissarititaasullu
pillugit tunaartarisassat sulisut atugassaat suliarissagai.*

8. Imigassaq pillugu politikki

8.1. Utoqqaat Illuata tikilluaqqusinermi quppersagaanit makku erserput:

"Imigassat amaarnartullit

- Inerteqqutaanngilaq ineqartoq qanigisaasullu baajatornissaat allanilluunniit a-
maarnartortalinnik imernissaat iniminni, taamaattorli ineqataasunut ajoqutaas-
sanngilaq.
- [...]"

Tikilluaqqusinermi quppersagaq malittarisassanik najugaqartut imigassartorne-
rannik killilersuisunik imaqqanngilaq.

Pisortaqatigiinnilli oqaloqateqarnermi taakkua oqaatigaat imigassaq killilerneqar-
tartoq. Najugaqartut tamaasa imaluunniit ataasiakkaaginnaat eqqarsaatigalugit
imigassaq killilersorneqarnerneq paasinngilara. Pisortaqatigiilli oqaatigaat naju-
gaqartut marluinnaat imigassartortartut.

Pisortaqatigiit aammattaaq oqaatigaat najugaqartut arlallit imigassartornermin-
nik killilersimaarinnineq ajornakusoortikkaat. Taamaattumik pisortaqatigiit aala-
jangersimapput najugaqartut arlallit taamaallaat aalajangersimasumik amer-
lassusilinnik ataasinnguartsinnaasut.

Misissuiartortut pisortaqatigiinnik oqaloqatiginninnerat tunngavigalugu paasisara
unaavoq najugaqartumut ataatsimut naatsorsuullugu sapaatit akunneranni a-
taatsimi imerneqarsinnaasut immiaaqqanut arfineq pingasunut killilerneqarsima-

sut. Paasisara aammattaaq unaavoq immiaaqqat arfineq pingasut taakku tamaasa sulisunit tallimangornikkut tunniunneqartartut.

Pisortaqatigiit oqaatigaat sulisup immiaaqqat qulit najugaqartumut pisut ilaanni tunniussimagai. Sulisup taassuma misissuiartortunut oqaatigaa immikkoortortaqarfimmi pisortap naveersimagaani, erseqqissarsimagaalu najugaqartoq pineqartoq immiaaqqanik arfineq pingasuinnarnik tunineqartartussaasoq.

8.2. Oqaatigaara utoqqaat illuanni najugaqartut ineeraat pineqartut namminersamittut angerlarsimaaffigigaat, oqartussaasorlu inatsisiliortunit taamaaliornissaminut aatsaat piginnaatinneqarsimaguni innuttaasunut aalajangiisinnaasoq. Inatsilerinermi oqariartaasiuvoq oqartussaasoq inatsimmik tunngavissaqassasoq. Tamanna inatsimmik tunngavissaqartussaannermik piumasqaammik taaneqartarpoq, ingerlatsinermillu inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttumik tunngavissaqartussaannermik aallaaveqarnerup nassataralugu. Tunngavik taanna utoqqaat illuanni najugaqartunut aamma atorineqartussaavoq.

Oqartussaasup tunngavigisaa malittarisassani allassimasuni allassimangitsuni luunniit aalajangersarneqarsimasinnaavoq. Malittarisassat allassimasut tassasinnaapput inatsisit Inatsisartunit akuerisaasut imaluunniit nalunaarutit aqutsinermi allaffissornikkut malittarisassat, inatsimmik tunngaveqartut. Malittarisassat allassimangitsut tassapput inatsiseqartitsinikkut tunngaviit nalinginnaasut. Pisortat ingerlatsivianni suliffeqarfiup inatsimmik inatsiseqartitsinikkulluunniit aallaavimmik akuerisaasumik tunngaveqartussaamera inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaannerup ilaatigut nassataraa. Akuliunneq annertunerujartortillugu inatsisikkut tunngavigisaa qularnaannerujartortariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut nalinginnaasumik ilimagineqarpoq pisortat paaqqinniffiutaat aaqqissuussaannermut tunngasunik taaneqartartut tunngavigalugit ataatsimut malittarisassanik aalajangersimasunik aalajangersaasinnaasoq pisunilu pineqartuni paaqqinniffik ingerlasinnaassappat pisariaqartunik aalajangiisinnaasoq. Innuttaasulli kiffaangissuseqarnissamut pisinnaatitaaffiisa, matumani Tunngaviusumik Inatsit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, aaqqissuussaannermut tunngasut tunngavittut atornissaat arlalitsigut killilersorpaat.

8.3. Najugaqartup aalakoortup paaqqutarineqarnerata sulisunut persaaquser-suutaasinnaanera paasisinnaavara.

Uanga naliliinera unaavog inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanerup qulaani allaaserineqartutut manna nassatarigaa, tassalu najugaqartut namminneq ineeqqaminni ataasinnguit aalajangersimasumik amerlassusillit sinnerlugit imernissaannik inerteqquteqarneq ima akuliuffiutigisoq inatsisikkut tunngavissaq erseqqissoq qulaarnaatsorlu piusariaqarluni. Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

Oqaatigaara pisortaqatigiit misissuiartortunut erseqqissarlugu oqaatigigaat periaaseq taanna isumaliutersuutigeqqinneqarniarloq.

Oqaatigaarattaq pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigigaat utoqqaat illuat inini ataatsimoorfiusartuni imigassartornermut killilersuutiniq aaqqissuussaaner-mut tunngasut tunngavigalugit suli aalajangersaasinnaasoq.

Qeersaat Illuanni pisortaqatigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga najugartut imigassartortarnerat eqqarsaatigalugu killilersuisoqarunnaarloq.

Utoqqaat illuata paasissutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, tamatumunngalu atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

9. Pujortartarneq pillugu politikki

9.1. Utoqqaat illuata tikilluaqqusinermi qupperaagaanit makku erserput:

“Pujortartarneq Silami pisarpoq, aneersaartarfinni tamani pisinnaavog. Illuap iluani pujortartoqarneq ajorpoq. Pujortartaruit innersuussutigineqarpoq arsaajaaviit igitsivigisarnissaat.”

Oqaatigaara pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigigaat tikilluaqqusimermi qupperaagaq najugaqartunut tunniunneqarneq ajortoq.

Najugaqartut ilaata misissuiartortunit oqaloqatigineqartup oqaatigaa silami pujortartoqartartoq. Najugaqartulli taassuma tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa ineeqqani pujortartarneq inerteqqutaanngitsoq.

Pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigaat inini ataatsimoorfiusartuni pujortarneq inerteqqutaasoq, najugaqartulli namminneq ineeqqaminni pujortarsinnaattasut.

9.2. Oqaatigaara pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussami) § 2, imm. 1, nr. 4-kkut aalajangersarneqarmat inatsit ilinniarfinni, meeqqanik paaqqinniffinni, matumani meeqqanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ilinniartut ineqarfiini sullivinnilu taakkununnga assersuunneqarsinnaasuni atuuttoq.

Oqaatigaarattaaq pujortartarneq pillugu inatsit paaqqutarinniffinni il.il. najugar-tut namminneq ineeraanni pujortartarneq pillugu aalajangersakkamik imaattumik ilaatigut imaqartoq:

“§ 5. Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.
[...]

9.3. Utoqqaat illuat ulluinnarni atuutsinneqanngitsumik pujortarnermik inerteqquteqarner-soq imaluunniit pujortarnermik inerteqquteqanngivinner-soq paasinngilara. Taamaakkaluartoq paasisara unaavoq najugaqartut ineeqqaminni pujortarneq ajortut, aneerasaartarfinnili pujortartarnissaminnut innersuunneqarsimasut.

Najugaqartut ineeqqaminni pujortarsinnaatinneqarnerisigut ikuallattoortoqarsinnaanerata ulorianaateqarnera paasilluarsinnaavara, pingaartumik najugaqartut taakku puigortunngortuuppata.

Uanga naliliinera unaavoq inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaannermik aallaaviup najugaqartut ineeqqaminni pujortarnissaannik inerteqquteqarnisamut assut annertuumik akuliuffiusumut inatsisikkut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngaveqartussaaneq nassatarigaa. Tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

Tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga utoqqaat illuata tikilluaqqusinermi qupperisagaa sulisullu najugaqartut namminneq ineeqqaminni pujortaqqusaannginnerannik atuutsitsiniarsimappata atuutsitsinerat pujortartarneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1-imik unioqqutitsinerusoq.

Oqaatigaara utoqqaat illuata inini ataatsimoorfiusartuni pujortartarneq aqqisussaanermut tunngasut tunngavigalugit suli inerteqqutigisinnaagaa, pujortartarnerlu aneerasaartarfanni pisussanngorlugu innersuussutigisinnaagaa.

Qeersaat Illuanni pisortaqtigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaanga najugaqartut pujortartarnerat eqqarsaatigalugu killilersuisoqarunnaartoq.

Utoqqaat illuata paasissutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, immikkoortumullu tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

10. Matunik silarlernik parnaarsuisarneq

10.1. Pisortaqtigiit misissuinermi oqaatigaat najugaqartoq puigortunngortoq immikkoortumi allami inimi toqqorsivimmi siusinnerusukkut najugaqarsimasoq isaarissakkut anigajuttartoq.

Taamaattumik isaarissap matua parnaarneqartassasoq sulisut aalajangerput, taamaaliornikkut najugaqartoq puigortunngortoq taanna utoqqaat illuannit anisinnaajunnaarsillugu.

10.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pissaanermik atuisarneq namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut akuliunnerit allat pillugit malittarisassanik imaqqarpoq, ilaatigut inersimasut aalajangersimasut pisortat najugaqarfittut neqerorutaanni najugaqartut eqqarsaatigalugit.

Inatsimmi "matunik ammaassutit immikkut ittut" pillugit aalajangersakkat imaatunuk oqaasertaqarput:

"§ 31. [...]

Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqerorummik pisortap, imaluunniit suli-sup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, imaappat

1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqerorummik qimatsinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allaniluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk, aamma

3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimappata.

Imm. 5. Imm. 4 naapertorlugu matunik ammaassutinut immikkut ittunut ilaapput matup tigummivii marloqiusat, matumik ammaanissamut marloriarluni toorsineq assigisaallu. Iliuserisaq imatut matumik parnaarinnissutaassanngilaq, pineqartulli killilersugaanani ingerlasinnaaneranut atatillugu kinguarsaataassalluni, taamaasilluni sulisut maluginiarsinnaassammassuk pineqartoq anisoq.

Imm. 6. Imm. 4 naapertorlugu iliuserisaq aallartinneqarpat, najugaqartut killilersugaanatik ingerlasinnaanerant mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik ikkussisoqassaaq, taamaasilluni najugaqartut matumik ammaassummik immikkut ittumik nammineq atuisinnaanngitsut matumik ammaanissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassammata. Najugaqartut imm. 4 naapertorlugu iliuserinninnermut ilaasut, aatsaat anitsaaliorneqarsinnaapput § 34-mi aalajangersagaq tamatuma peqatigisaanik atorneqarpat.

[...]

§ 41. §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuttut pigineqassapput:

1) piginnaanikillineq pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppersaait pisariaqartinneqartut,

- 2) pineqaatit aallartinnissaat pillugu aalajangiisoqarnissaa siunniunneqartinnagu isumaginninnikkut perorsaalluni ikiunneq paaqqutarinninnerlu pillugit paasissutissat,
- 3) piffissaq qanoq sivilutigisoq pineqaatit pisariaqarfissaattut naatsorsuutigineqartoq pillugu paasissutissat, aamma
- 4) pineqaatitut eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquuttat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.

[...]

§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiineri pineqartoq nammineq naammagittaalliuteqarsinnaanngippat, uisup nuliaasulluunnit, ilaquuttap, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliutigisinnaavaat.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”§ 31 – Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunntut ataasiakkaanut atugassiat kiisalu matunik ammaassutit immikkut ittut. Inunntut puigortunngortunut malittarisassat immikkut ittut aalajangersakkap imarai. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami inuit 18-it qaangerlugit ukioqartut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaaskillisimasut nalinginnaasumik pineqarput. Aalajangersakkami tassani malittarissatigut inuup ingerlaffiinik ataavartumik malinnaanissamut oqartussaasut pisinnaatinneqanngillat, aamma matunik ammaassutit immikkut ittut parnaarsaativittut ittussaanatik, aammalu innuttaasut killilersugaanngitsumik ingerlasinnaanerit mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik, innuttaasup matumik ammaanissamut pisariaqartitaminiq ikiorneqarnissaanik qulakkeerinnittumik ikkussisoqassaaq.”

Inatsisissatut siunnersuummi § 31 pillugu immikkut oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”Imm. 4

Pisut immikkut ittut ilaanni, allat tamaasa iluatsinngitsunik misilinneqartarsimagaluarpata, matunik ammaassutinik immikkut ittunik kommunalbestyrelsi atuisinnaavoq.

Assersuutitut taaneqarsinnaapput matut tigummivii marloqiusat, matunik ammaaniarluni marloriarluni toortarissat assigisaalluunniit, innuttaasut ilaasa tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillimasut aninissaat pinngitsoortiniarlugu pisariunerulersinniarluguluunniit atorneqartussat, anigunik ajoqusernissamut imminnut ulorianartorsiortilissagamik allanilluunniit ulorianartorsiortitsilerlutik.

Imm. 5

Parnaarsaativittut atortunik atuisoqaqqusaanngilaq. Aqqusinertigut angallannermi pissutsit ulorianartut atuuinnaapput, pinngortitami nunaminertat pineqartup tamarfigisinnaasai immikkut ittuusinnaapput, imaluunniit silap pissuserisnaavai (isserujussuarnera kiarujussuarneraluunniit) atortunik taakkuninnga atuinissamut tunngavissisinnaasut, allat annikinnerusumik akuliuffiusut iluatsinngitsumik misilinneqareersimappata.

Taamaalilluni iliuutsimik taama annertutigisumik akuliuffiusumik matumik ammaassutitut immikkut ittutut ittumik iliuuseqalertigani, iliuutsinik annikinnerusumik akuliuffiusunik, soorlu inunntu kalerrisaarutininik sumiiffissitutinillu atuinerup misiliisoqareersimannissaata piunasaqaatiginera, matumut silarlermut matunik ammaassutininik immikkut itturnik atuinissamut periarfissanut allannguutaanngilaq. Taamaalilluni najugaqarfittut neqeroorutit il.il. illutamikkut imatut aaqqissugaappata, innuttaasup nammineersinnaanngitsup najugaqarfimminit anilerneru sulisunit pisariitsumik takuneqarsinnaasunngorlugu, tamanna siunertamut naapertuutissaaq, taamaasilluni iliuusissat piffissagallartillugu iliuuserineqarsinnaammata.

Imm. 6-imut

Kikkut tamarmik matunik ammaassutininik namminneq atuisinnaanngitsut atuinissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassapput, innuttaasooq angerlarsimaffimminnit anitsaaliugaaneq pillugu aalajangersakkamut ilaatinneqartoq pineqanngikkaangat.”

10.3. Matunik silarlernik parnaarsuisarneq eqqarsaatigalugu paasisara unaavoq najugaqartut allat, sulisut pulaartullu utoqqaat illuannut ajortorsiutitaqanngitsumik iserlutillu anisinnaasut, matup siarna atorlugu matulluunniit matuersaataa atorlugu.

Paasisara aammattaaq unaavoq najugaqartup puigortunngortup matu nammineq ammarsinnaanngikkaa.

Taamaattumik uanga naliliinera unaavoq isaarissap matuanik parnaarinnittarneq najugaqartup puigortunngortup taassuma aniniarneranut kinguarsaataaginnanngitsoq, najugaqartorli anitsaaliuissoraa.

Pisortaqatigiit najugaqartunik isumassuinerminnut ilaatillugu najugaqartut puigortunngortut utoqqaat illuannit immaqa qaatigooqaratik utoqqaallu illuannut uteqqissinnaanatik anisannginnissaannik aallaavittut kissaateqarnerat paasisinnaavara.

Uangali naliliinera unaavoq isaarissap matuanik parnaarinnittarneq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matunik ammaatinik immikkut ittunik atuisinnaaneq pillugu malittarisassanik unioqqutitsisuuusoq, tassami kommunalbestyrelsi siu- moortumik akuersitinneqarsimanngimmat, parnaarinneriaaserlu parnaarsuinerpiatut pissuseqarmat.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 5-ikkut erseqqissumik aalajangersarneqarpoq iliuuserisaq matumik parnaarinnissuterpiaassanngitsoq.

Malugaara isaarissap matua parnaarneqartarunnaarsimasoq kiisalu najugaqartoq pineqartoq nuussimasoq.

Malugeqquara utoqqaat illuata pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matunik silarlernik parnaarsuisarneq pillugu malittarisassat malittussaagai, kiisalu kallerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassat imaluunniit matunik ammaassutit immikkut ittut atorneqarnissaat pisariaqarpat kommunalbestyrelsip akuersissutaa pissarsiariniartartussagaa.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

11. Utoqqaat illuata najugaqartut aningaasaataannik atuisarnera

11.1. Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat najugaqartut imigassartornerminnik aqutsisinnaangitsutut pisortaqatigiinnit nalilerneqartut namminneq aningaasaatitik atorlugit imigassarseqqusaajunnaartartut.

11.2. Inatsimmik naapertuuttumik tunngavissaqartussaaneq pillugu aallaavimmik immikkoortumi 8-mi allaaserisara innersuussutigaara, oqaatigalugulu utoqqaat illuata najugaqartut namminneq aningaasaatiminnik atuinerannik nakkutiliinera inatsisikkut erseqqilluinnartumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusoq.

11.3. Uanga naliliinera unaavoq najugaqartut aningaasaatiminnik atuinerinut akuliunneq annertoorujussuusooq, inatsisikkullu erseqqilluinnartumik tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiusoq.

Inatsisikkut tunngavissaq taamaattoq piunngilaq.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq utoqqaat illuata najugartut namminneq aningaasaatiminnik sumut atuisinnaanerannik killilersuinerana inatsimmik unioqqutitsinerusoq.

Qeersaat Illuata pisortaqatigiivisa nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga najugaqartut aningaasaatiminnik atuinerat eqqarsaatigalugu killilersuisoqarunnaartoq.

Utoqqaat illuata paasissutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, tassungalu atatilugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

12. Pulaarnissamut killilersuutit piffissallu pulaarfiusartut

12.1. Qeersaat Illuata tikilluaqqusinermi quppersagaanit makku erserput:

“Utoqqaat illuannut pulaartartunut. Unnukkut nal. 21:00 pulaarneq killeqarpoq.”

[...]

“Ilaquttatit qanigisatillu allat tikilluaqqusaapput qaqugukkulluunniit pulaarnissaminut, kisianni ineqatitit eqqarsaatigalugit ineqartoq pulaartullu nipaarsaalernissaat kisaatigineqarpoq kingusinnerpaamik unnukkut qulinut.”

Utoqqaat Illuata isaariaani allagarsiussa q misissuiartortut misissuinermi takuaat, tassanilu allassimavoq pulaarneq nal. 21-mut killeqartoq.

Pisortaqatigiit nassuiaatitut oqaatigaat najugaqartut allat meeraasa ernutaasalu pulaartut torsuusaniittarnerat nipiliortarnerallu najugaqartunit arlalinnit najugaqartut ataatsimiinneranni naammagittaalliuutigineqareersoq taanna allagarsiuneqarsimasoq.

Pisortaqatigiit aammattaq oqaatigaat pulaartut najugaqartuni tukkunissaminnut akuerineqartartut.

Pisortaqatigiit tamatuma saniatigut oqaatigaat marlunnik pisoqarsimasoq, pisuni lu taakkunani ilaquataasoq utoqqaat illuannit anisinneqartarsimasoq, akeqqersimaapjaartutut pissusilersornini pissutigalugu.

12.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pulaartoqarnermik killilersuineq pillugu malittarisassanit makku erserput:

§ 37. Inuit najugaqarfissatut neqeroorutini sulisoqartuni ininillu ataatsimoorussanik peqartuni najugaqartut kimit pulaarneqarnissartik namminneq aalajangissavaat, taamaattoq tak. § 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2.

§ 38. Najugaqariaatsini § 37-mi taaneqartuni ininut ataatsimoorussanut pulaartut ilaasa isersinnaanerat killilersorneqassasoq kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalangiisinnaavoq, imaappat:

- 1) pulaartoq najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nakuuserpat nakuusernissamiluunniit qunusaarippat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianartorsiortitsisumik pissusilersuuteqarpat,
- 2) pulaartoq, timikkut nakuuserneq pinngikkaluarlugu, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit ajoqusersuippat imaluunniit uumisaaraluni ajoqusersuippat, imaluunniit
- 3) inini ataatsimoorussaniinnerni pulaartup pissusilersornera nalinginnaasumik toqqis-sisimajunnaarsitsinermigut, imaluunniit inini ataatsimoorfiusuni avatangiisinik naak-

kittaannerulersitsinermigut, imaluunniit ikiuinermik pisariaqartinneqartumik suliaqar-nissamut ajornakusoornerulersitsinermigut najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit annertuumik ajoqusersuutaappat.

Imm. 2. Pulaartup najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut iser-sinnaanissaa kommunalbestyrelsip imm. 1 naapertorlugu aalajangiinermini qulakkiis-savaa.

§ 39. Pulaartut aalajangersimasut inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut isersinnaanerannik killiliisunik kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalaja-ngiisinnaangilaq.

Imm. 2. Taamaattoq pulaartut aalajangersimasut sulisunut § 38, imm. 1, nr. 1-imi 2-milu taaneqartunik pissusilersuuteqartut, ikiuinerup pisariaqartitap suliarinerata na-laani najugaqarfiup ilaani tassani isersimaqqusaajunnaarlugit kommunalbestyrelsi aa-lajangiisinnaavoq.

§ 40. § 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsip ataatsimiititalialluunniit ataavartup ataatsimiin-nerani aalajangigaassapput.

Imm. 2. Taamaattoq sulianik maannakkorpiaq pisariaqartitsineq pissutigalugu kom-munalbestyrelsip ataatsimiititalialluunniit ataavartup ataatsimiinneranni, tak. imm. 1, suliarineqarnissamut utaqqinneqarsinnaanngitsunik ingerlatsivik § 38, imm. 1 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiigallarsinnaavoq.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarneq aalajangiigallarnerup atuutilersin-nerata kingorna, oqartussaasunut imm. 1 naapertorlugu aalajangiisinnaatitaasunut akuerisassanngorlugu sapinngisamik piaartumik saqqummiunneqassaaq.

Imm. 4. § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pisuni ataasiakkaani sapinngisamik pisariaqarnerpaaginnarnut killeqartinneqassapput. Pulaartumut killiler-suutit qanoq annertutiginerat piffissamilu qanoq sivisutigisumi atuuttussaanerat aala-jangiinermi takuneqarsinnaassaaq. Suliniutit minnerusumik akuliuffiusut pulaartumut atornissaasa misilinneqarsimanissaat aalajangiinissamut piumasaqaataavoq.

Imm. 5. § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pulaartuq najugaqar-torlu pillugit aalajangigaassapput.”

Pulaartut piffissallu pulaarfiusartut pillugit § 37 pillugu oqaaseqaatinil ilaatigut makku erserput:

“Najugaqartut ataasiakkaat kimit pulaarneqassanerlutik kisimik aalajangersinnaavaat, aamma inini ataatsimoorussani pulaarneqarneq kimillu pulaarneqarneq ilanngullugit.

Killormoortuanilli najugaqartut sinnerisa qaqugukkut kimit/kikkunnit pulaartoqarsinnaanerat najugaqartut ataasiakkaat sunniuteqarfigisinnaanngilaat.”

Tamanna atuuppoq pissutsit § 38, imm. 1-imi aamma § 39, imm. 2-mi pineqartunut ilaatinneqartut pineqanngippata.

Ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaannermik aallaavik pillugu immikkoortumi 8.2-mi allaaserisara innersuussutigaa, oqaatigalugulu Qeersaat Illuanni najugaqartut ineeraat pineqartut namminerisamittut angerlarsimaffigigaat, oqartussaasorlu innuttaasunut aatsaat aalajangiisinnaasoq taamaliornissamut inatsisiliortumit piginnaatinneqarsimaguni.

12.3.1. Malugaara pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigigaat najugaqartut pulaartunik tukkutitsisinnaasut.

Uanga naliliinera unaavoq pulaarfissap nal. 21-mut killeqarneranik najugaqartut ataatsimiinnerminni aalajangersarsimasaat inatsimmik unioqqutitsinani atuutsinarneqarsinnaanngitsoq.

Paasisara unaavoq innuttaasut nal. 21-p kingornatigut pulaarumasut utoqqaat illuata itigartinneq ajorai, taamaattumillu uanga naliliinera unaavoq najugaqartut pulaartoqarnissaminnut periarfissaat utoqqaat illuata killilersunngikkai.

Oqaatigaara pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 37-kkut aalajangersarneqartoq pulaartut inissiap ilaanut najugaqartup atussallugu kisimi pisinnaati-taaffigisaanut isissanngitsut aalajangiisoqarsinnaanngitsoq. Taamaalilluni najugaqartup qaqugukkut pulaartoqarumanini nammineq aalajangertussaavaa.

12.3.2. Utoqqaat illuata nal. 22-p kingornatigut nipiliornermik killilersuerusunnera paasisinnaavara.

Uanga tamanna tunngavigalugu naliliinera unaavoq utoqqaat illuata najugaqartut allat eqqarsaatigalugit najugaqartut pulaartuisalu nal. 22-p kingornatigut nipaarsaartarnissaannik tikilluaqqusinermi quppersakkami inassutigisaa utoqqaat illua-

ta aqqissuussaanermut tunngasut tunngavigalugit aalajangiiffigisinnaasaasa iluanniittoq.

12.3.3. Pulaartut akeqqersimaapajaartut sulisunik ajornartorsiortitsisinnaanerata aammattaq paasisinnaavara.

Pissaanermilli atuisarnek pillugu inatsimmi § 39, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq pulaartut aalajangersimasut najugaqartup ineeraanut isersinnaanerannik killiliisumik kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisinaanngitsoq, pisut § 39, imm. 2-mi taaneqartut eqqaassanngikkaanni.

Kommunalbestyrelsi pisuni aalajangersimasuni pulaartut ilaasa aalajangersimasut ininut ataatsimoorfiusartunut isersinnaanerata killilersorneqassaasoq aalajangiinissaminut aammattaq periarfissaqarpoq, tak. § 38, imm. 1.

Kommunalbestyrelsi pulaartut aalajangersimasut isersinnaanerannik killilersuisoqassasoq § 38, imm. 1 imaluunniit § 39, imm. 2 tunngavigalugu aalajangiisarsimanersoq ilisimanngilara.

Kommunalbestyrelsi pulaartut ininut ataatsimoorfiusartunut najugaqartulluunniit inigisaannut isersinnaanerannik killilersuisumik aalajangiisimanngippat uanga paasinninnera unaavoq utoqqaat illuata pulaartumik akeqqersimaapajaartumik anisitsisimanagera inatsimmik unioqqutitsinerusoq.

Qeersaat Illuanni pisortaqatigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaannga najugaqartut pulaartoqartarnerata eqqarsaatigalugu killilersuisoqarunnaartoq.

Sulisuma ilaata Qeersaat illuata pisortaa oqarasuaatikkut tamatuma kingornatigut attaveqarfigaa, paasitinneqarlunilu piffissanik pulaarfiusunik killilersuilluni matumi silarlermi allagarsiussaqaq misissuinerup kinguninnguatigut peerneqarsimasoq.

Utoqqaat illuata paasissutissiissutigisai tusaatissatut tiguakka, tassungalu atatiillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

Qeersaat Illuannut malugeqquara pulaartut aalajangersimasut ininut ataatsimoorfiusartunut najugaqartulluunniit ineeraannut isersinnaanerit killilerneqassa-soq utoqqaat illuata kissaatigiguniuk tamatumunngalu tunngavissaqaruni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 38-mi aamma § 39-mi pulaartut aalajangersimasut pulaarsinnaanerannik killilersuisarneq pillugu malittarisassat malit-tussaagai.

13. Nakorsaatit ullussaminnik qaangiisimasut

13.1. Misissuiartortut utoqqaat illuata sikaavii nakorsaataasiviit misissuiner-mi misissorpaat.

Sulisut inaanni tamani pisortallu allaffiani nakorsaataasivinnik sikaaveqarpoq. Mi-sissuiartortut paasinninnerat unaavoq sulisut inaanni sikaaviit nakorsaataasiviit taamaallaat iisartakkanik agguataariikkanik issartakkanillu niuertarfimmi pisiari-neqarsinnaasunik imaqartut, pisortali allaffiani sikaavik nakorsaataasivik iisartak-kanik agguataagaariinngitsunik imaqartoq.

Misissuiartortutut taamaallaat sulisut inaanni nakorsaataasivinnik misissuipput.

Sulisut inaanni sikaaviit nakorsaataasiviit parnaarsimapput. Pisortap oqaatigaa sulisut tamarmik sulisut inaanni sikaavinnik nakorsaataasivinnik atuisinnaasut, namminerli tassatuaalluni nakorsaatnik agguataarisartoq, taamaattumillu tassa-tuaalluni allaffimmini sikaavimmut nakorsaataasivimmut matuersaatilik.

Utoqqaat illuata pisortaata sulisuma ilaannut 27. oktober 2022-mi uppersar-lugu oqaatigaa tassatuaalluni allaffimmini sikaavimmut nakorsaataasivimmut matuersaatilik.

Misissuiartortut sulisut inaanni sikaavinnik nakorsaataasivinnik misissuinerminni nakorsaatit arlallit ullussaminnik qaangisimasut nassaaraat. Pisortap oqaatigaa nakorsaatit suulluunniit ullussaminnik qaangiisimasut najugaqartunut tunniun-neqarneq ajortut, sikaavinnili nakorsaataasivinni torersaasoqanngiinnarsimasoq.

Pisortap aammattaaq oqaatigaa utoqqaat illuat nakorsaatinik najugaqartumut sorlermut nakorsaasiussassaanerannik allagartalerneqarsimangitsunik tigusaqartartoq. Taamaattumik pisortap oqaatigaa nakorsaatinik nakkutilliiniarneq ajornakusoorsimasoq.

Nakorsaait taakku kimut nakorsaasiussassaanerannik allagartaqanngitsut nakorsap allagartaliineratigut aatsaat tunniunneqartussaannersut taamaannginner-sorluunniit paasinngilara.

Pisortap aammattaaq oqaatigaa nammineq tassaalluni sikaaviit nakorsaataasiviit nakorsaatinik ullussaminnik qaangiisimasunik imaqarnersut misissuinissamut akisussaasuusoq. Paasisara unaavoq nakorsaait ullussaminnik qaangiisimasut piiarniarlugit sikaavinnik nakorsaataasivinnik piffissakkaartumik misissuisoqar-tarnissaa pillugu allassimasunik tunaartarisassaqanngitsoq.

Nakorsaatinik ullussaminnik qaangiisimasunik utoqqaat illuanni najugaqartunut tunniussineq peqqissutsimut tunngasunik suliaqarnermi illersorneqarsinnaasutut isigineqarsinnaanersoq uanga Ombudsmanditut naliliinissamut tunngavissaqanngilanga.

Taamaattumik Nakorsaaneqarfik pissutsit taamaannerannik ilisimatippara.

Oqaatigaara utoqqaat illuanni pisortap misissuiartortunut oqaatigigaa sikaaviup nakorsaataasiviup pisortap allaffianiittup taarserneqarnissaanik suliniuteqarneq utoqqaat illuata kommuni suleqatigalugu aallartisarsimagaa.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga, tassanilu oqaatigineqartut ingerlateqqillugit Nakorsaaneqarfimmut nassiup-pakka.

14. Tikilluaqqusinermi quppersagaq

14.1. Utoqqaat illuata najugaqartunut tikilluaqqusinermi quppersagaa illumi mallittarisassanik assigiinngitsunik imalik Qeersaat Illuata 18. juli 2022-mi nassiup-paa.

Pisortaqatigiit misissuinermi oqaatigaat tikilluaqqusinermi quppersagaq najugaqartunut taakku utoqqaat illuannut nuunnginneranni ilaanneeriarluni tunniunneqartartoq.

Pisortaqatigiit tamatuma saniatigut oqaatigaat najugaqartut nuunnerminnut atatillugu oqaasiinnartigut paasissutissinneqartartut.

Misissuiartortut pisortaqatigiinnik oqaloqateqarneranni oqaatigineqarpoq tikilluaqqusinermi quppersakkami illumi malittarisassanik tunaartarisassanillu arlallinnik atuutsinniarnissaannut inatsisikkut tunngavissaqanngitsunik peqartoq, kiisalu malittarisassat tunaartarisassallu arlallit ulluinnarni atuutsinniarneqarneq ajortut.

14.2. Najugaqartut Qeersaat Illuannut nuuttut ilaannaasa utoqqaat illuata tikilluaqqusinermi quppersagaanik tunineqartarnerat naleqqutinngitsutut isigaara.

Tikilluaqqusinermi quppersakkami aalajangersakkanik atuutsinniarnissaannut tunngavissaqanngitsunik kiisalu aalajangersakkanik ulluinnarni atuutsinniarneqarneq ajortunik peqarnera naleqqutinngitsutut aammattaaq isigaara. Uanga naliliinera unaavoq tamanna malittarisassat sorliit utoqqaat illuanni atuutsinneqarnerannik nalornissutiginnilersitseqataasoq.

Inassutigaara najugaqartut ilaqutaasullu tikilluaqqusinermi quppersakkami paasissutissanik illumilu malittarisassanik najugaqartut utoqqaat illuannut nuunnerinut atatillugu atuarnissaminnut periarfissaqarnissaat pisortaqatigiit siunissami qulakkiissagaat.

Inassutigaara Qeersaat Illuata tikilluaqqusinermi quppersagaq nutartissagaa, taamaaliornikkut malittarisassat tunaartarisassallu atuutsinniarneqarnissaminnut inatsisikkut tunngavissaqartut atuutsinniarneqartullu kisimik quppersakkami ilaatinneqalersillugit.

15. Napparsimalluni sulinngitsoortarnerit, nalunaaruteqarani sulinngitsoortarnerit sulisussaaleqinerlu

15.1. Qeersaat Illuannut aallarniutaasumik allakkanni 31. maj 2022-meersuni ilaatigut apeqqutigaara utoqqaat illuata ukiup kingulliup iluani pisut annertuut ajornartorsiutaasullu suut misigisimanagerai kiisalu paaqqinniffik ukiumi kingul-lermi sulinermi pingaarnertut sunik ajornartorsiutissaqarsimangersoq.

Utoqqaat illuata akissutaanit 5. juli 2022-meersumit ilaatigut erserpoq ukioq kingulleq sulisoqarniarnikkut ajornartorsiorfiusimasoq, matumani sulisut aalajaatsut soraartarnerat taartaasartunillu amigaateqarneq ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Akissummit aammattaaq erserpoq inunnik kikkuugaluaniilluunniit imaaliillaannaq atorfinitsitsisoqartarsimasoq, inuillu taakku ilitsersorneqaqqaaratik ullormit ullormut sulilertarsimasut.

Tamatuma saniatigut tikkuarlugu oqaatigineqarpoq sulisut ilinniarsimasut amigaatigineqartut ilinniaqqitsitsisarnerlu unittuuissimasoq.

Akissummit aammattaaq erserpoq sulisut takkuttut ikippallaaraangata najugaqartunik uffaaneq unnuukoortunut ullulluunniit tullianut kinguartinneqartariaqartartoq. Akissummit aammattaaq erserpoq sulisussaaleqineq najugaqartunik eqquisartoq, najugaqartummi sulisunik isumaginnittussaminnik amigaateqartoqaraangat toqqissisimajunnaartarmata.

Misissuiartortut pisortaqatigiinnik oqaloqateqarneranni oqaatigineqarpoq sulianik ilinniagaqarsimasutut atorfiit arfinillit inuttaqanngitsut, sulianillu ilinniagaqarsimanngitsutut atorfiit 1-3 inuttaqanngitsut.

Pisortaqatigiit oqaatigaat pingaartumik akissarsiffiup nalaani, sapaatit akunnerisa naanerini illoqarfimmilu arlaatigut aaqqissuisoqarluni pisoqartitsisoqarsimatillugu napparsimallutik sulinngitsoortorpassuusartut.

Pisortaqatigiit nassuiaatitut oqaatigaat eqqiaanermi ikiortit allaffimmiorlu pisuni ajornartoorfiusuni ikiuuttartut, sulisullu takutinngitsooraangata najugaqartut paaqqutarineqarnerannik qulakkeerinneqataasarlutik.

Sulisup misissuiartortunit oqaloqatigineqarnermini oqaatigaa nalunaaquttap akunnerini 16-ini sulisarsimalluni kiisalu angerlarsimalluni pigaartuusarsimalluni. Sulisup taassuma aammattaaq oqaatigaa puigortunngortunut immikkoortorta-qarfimmi sulisut ikippallaartut, sulisummi ikinnerpaamik pingasuusussaammata, marluinnaajuaannarlutilli. Pineqartup aammattaaq oqaatigaa sulisutigut ajornartorsiuteqarneq sulinngitsoortoqartarneranik angerlarsimaffimmilu pigaartuusup sianerfigineqartilluni akisannginneranik pissuteqartoq.

Sulisup allap oqaatigaa soorlu uffaanerit ullup tullianut kinguartinneqarnissaat ilaanneeriarluni pisariaqalersartoq.

Misissuiartortut ilaquataasunik oqaloqateqarneranni najugaqartumut puigortunngortumut ilaquataasup oqaatigaa najugaqartup sulisut taarserarnerujussuat toqqissisimajunnaarutigisimagaa. Ilaqutaasup aammattaaq oqaatigaa sulisunik amigateqarneq pissutaalluni najugaqartunik uffaaneq kingusinnerusumut ullulluunniit tullianut ilaanneeriarluni kinguartinneqartariaqartartoq.

Najugaqartup ineeraa anarasattoq ilaquataasup allap arlaleriarluni misigisarsimavaa, oqaatigalugulugu nangimik taarsiisoqarnissaata tungaanut ullut pingasut tikillugit ingerlasinnaasartut. Ilaqutaasup taassuma oqaatigaa sulisut ikippallaarnerat ajornartorsiutaajuaannartoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat napparsimalluni sulinngitsoortarnermik nalunaarutit sulisut mappiinut 2022-mi junimit ikineqartalersimasut, napparsimallunilu sulinngitsoortarnerit pillugit takussutissiat suliarineqartalersimasut.

Pisortaqatigiit tamatuma saniatigut oqaatigaat sulisut napparsimalluni sulinngitsoortarnernut tunuliaqutaasoq pillugu oqaloqatigineqartalersimasut. Tamatuma saniatigut sulisut arlaannik iluarinngisaqarunik nalunaaqutap akunneri 24-t qaangiutsinnagit oqaloqatigiittarnissaannik kaammattuut "24 timers regel"-imik taaneqartoq atulersinneqarsimavoq.

Kiisalu pisortaqatigiit oqaatigaat piffissami kingullermi sulisunut nutaanut paasisutissiisarneq annikikkaluamik atorneqartalersimasoq.

15.2. Pisortaqatigiit, sulisut ilaquataasullu misissuinermi sulisussaaleqineq napparsimallunilu sulinngitsoortarnerit pillugit nassuiaatitut oqaatigisaat ernumanartutut isigaakka, tamakkumi najugaqartut toqqissisimanermik misigisimanerannut najugaqartullu timikkut eqqiluisaartinneqarnerinut sunniuteqarsimasorinarmata.

Napparsimalluni sulinngitsoortarnerit ikililerniarlugit pisortaqatigiit qanittukkut suliniuteqalersimanerat maluginiarpara.

Pisortaqatigiit nalunaarusiamut matumunnga missingiut tunngavigalugu nalunaarfigaanga sulisoqarniarnikkut suli ajornartorsiuteqartoq, pissutsilli ilorraap tungaanut saakkiartortut.

Pisortaqatigiit paasissutissiissutigisaat tusaatissatut tiguakka.

Kaammattuutigaara Qeersaat Illuata sulisussarsiortarneq sulisooreersunillu tiggumminniinnartarneq sukumiinerusumik misissussagaa, najugaqartut ataqqinnittumik illersorneqarsinnaasumillu paaqqutarineqarnerat qulakkeerniarlugu.

Tamatuma saniatigut kaammattuutigaara utoqqaat illuata sulisut napparsimallutik sulinngitsoortarneri pillugit kisitsisitigut takussutissiat ingerlaavartumik suliarisassagai, paaqqinniffik taamaalilluni napparsimalluni sulinngitsoortarnerit ikililerniarlugit annertunerusumik iliuuseqarnissaq pisariaqarnersoq naliliinissaminut pitsaanerusumik tunngavissaqarsinnaaleqqullugu.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

16. Malitseqartitsineq

Qeersaat Illuat qinnuigaara nalunaarut manna sulisunut, najugaqartunut ilaquataasunullu paasissutissiissutigeqqullugu.

Qeersaat Illuat qinnuigaara immikkoortuni 5-imi, 6-imi, 7-imi aamma 14-imi oqaatigisakka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu.

Qeersaat Illuat qinnuigaara paasissutissat Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivik aqqutigalugu nassiuteqqullugit, taamaalilluni kommuni Qeersaat Illuata oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Nalunaarusiap matuma assilinera Kommuni Qeqertalimmi ingerlatsivimmut nassiuppara.

Nalunaarusiaq manna 2023-mi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqarumaarpoq, nittartakkannilu www.ombudsmandi.gl-imi tamanut saqqummiunneqarumaarluni.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia

Ombudsmandip sulineranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi aalajangersarneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, sulinerminili Inatsisartunut attuumassuteqarani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Oqartussaasut inuillu Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuseqarnersut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnersut sumiginnaanersulluunniit Ombudsmandip misissugassaraa, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliampilu paasinninnini aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq Ombudsmandip misissuinerata takutippagu Ombudsmandi Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut kommunalbestyrelsimulluunniit suliaq pillugu nalunaaruteqassaaq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit kiisalu atorfeqarfiit allat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut suulluunniit Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuineranut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup aaqqissuussaananeranut ingerlanneqarneranullu

tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.